

राज्य सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळांनी
विहित नियम/ अधिनियमांचे पालन
करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन परिपत्रक क्रमांक : शासाउ - २०२१/प्र.क्र.०९/सा.उ.

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ०१ जून, २०२२

संदर्भ :-

शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. मविवि - १२१७/प्र.क्र.२८५/२८-अ,
दि. २४ नोव्हेंबर, २०१७.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. शासाउ १०९२/प्र.क्र.३९/९२/साउ, दि. १८ डिसेंबर, १९९२
- २) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. शासाउ २००१/प्र.क्र.१८/साउ, दि. ११ डिसेंबर, २००१
- ३) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र. विसआ १०.०६/प्र.क्र.११/साउ, दि. २४ एप्रिल, २००७
- ४) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. शासाउ १०१२/प्र.क्र.२८/साउ, दि. ८ जानेवारी, २०१४
- ५) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र. शासाउ १०.१४/प्र.क्र.२५/साउ, दि. १४ नोव्हेंबर, २०१४
- ६) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र. शासाउ १०.१५/प्र.क्र.२/साउ, दि. १६ जानेवारी, २०१५
- ७) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. शासाउ १०.१५/प्र.क्र.४२/साउ, दि. २७ ऑक्टोबर, २०१५
- ८) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. शासाउ १०१५/प्र.क्र.६५/साउ, दि. २१ जानेवारी, २०१६

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनी/ मिहान च्या सन २००८ ते २०१२ दरम्यानच्या कारभारासंदर्भात भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या वाणिज्यिक अहवालात काही निरीक्षणे/ परिच्छेद नोंदविण्यात आले आहेत. त्या अनुषंगाने सर्व सार्वजनिक उपक्रमांनी सर्व व्यवहार करताना आवश्यक त्या प्रक्रिया व नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे असे निदेश देण्यात येत आहे.

परिपत्रक :-

राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील राज्य सार्वजनिक उपक्रमांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असून राज्याच्या अर्थव्यवस्थेच्या प्रमुख क्षेत्रांमध्ये त्यांचे स्थान महत्त्वाचे आहे. या उपक्रमांमध्ये राज्य शासनाकडून भाग भांडवल, अनुदान, अंशदान, कर्ज, हमी इत्यादी द्वारे मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक करण्यात येते तसेच आर्थिक विकास गतिमान करण्याकरीता यापुढेही भविष्यात मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक करावी लागणार आहे. या उपक्रमांची कंपनी अधिनियम, सहकारी संस्था

अधिनियम अथवा केंद्र/ राज्य शासनाचे विशेष अधिनियम इत्यादी विभिन्न नियम/ अधिनियमाखाली स्थापना करण्यात आलेली आहे. सदरहू उपक्रमांची उद्दीष्टे आणि कार्ये, कामाचे क्षेत्र, कर्मचारीवर्ग रचना, आर्थिक मजबुती, नफा मिळविण्याची क्षमता इत्यादी बाबतीतही त्यांच्यामध्ये विविधता आहे. त्यांचे सर्वसाधारण प्रशासकीय नियंत्रण हे संबंधित प्रशासकीय विभाग तसेच संचालक मंडळाकडून केले जाते. तथापि अशी बाब असली तरी या उपक्रमांच्या कार्यान्वयनामध्ये सुसूत्रता व एकसमानता असणे आणि नियमांच्या चौकटीत काम करणे तितकेच आवश्यक आहे. ही सुसूत्रता व एकसमानता ठेवण्यासाठी, नियमांच्या अधीन काम करण्याकरीता तसेच भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या अहवालात सार्वजनिक उपक्रमांबाबत उपस्थित होणा-या मुद्द्यांची पुर्नरुक्ती टाळण्याकरीता शासनामार्फत त्यांना पूर्वीपासून वेळोवेळी निर्देश/ सूचना/ आदेश देण्यात आलेले आहेत.

२. शासनामार्फत दिलेल्या सर्व सूचना/ निदेशांचे पालन करण्याचे राज्य सार्वजनिक उपक्रमांना बंधनकारक असून ते पुन्हा या परिपत्रकान्वये त्यांच्या निदर्शनास आणण्यात येत आहे. सबब राज्य सार्वजनिक उपक्रमांनी तसेच महामंडळे/ मंडळ/ कंपनी/ संस्था यांनी त्यांचे Memorandum And Articles of Association, Company Act, १९५६ व २०१३, सार्वजनिक बांधकाम विभागाची महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियम पुस्तिका, उदयोग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या Manual of office procedure for purchase of stores by the Government Department, १९७८, पर्यावरण विभाग, महसूल विभाग तसेच अन्य विभाग, उपरोक्त वाचा मधील शासन निर्णय/ परिपत्रके/ नियम/ निर्देश आणि राज्य सार्वजनिक उपक्रमांशी संबंधित वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणारे निर्देश यांचे काटेकोरपणे पालन करणे व या नियमांच्या चौकटीतच काम करणे बंधनकारक असेल.

३. सदर परिपत्रक सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांचे अधिनस्त असलेले सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे तसेच मंडळ/ कंपनी/ संस्था इत्यादी यांच्या निदर्शनास आणावे. या नियमांचे अनुपालन करण्यास सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळे/ मंडळ/ कंपनी/ संस्था यांचे व्यवस्थापकीय संचालक/ मुख्य कार्यकारी अधिकारी जबाबदार असतील.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२२०६०११६१२५२४६०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मनोज सौनिक)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.सभापती/ उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
५. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद/ विधानसभा) यांचे स्वीय सहायक, मुंबई
७. सर्व मा.मंत्री /राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
८. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
९. राज्य सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळ/ मंडळ/ कंपनी/ संस्था यांचेशी संबंधित सर्व प्रशासकीय विभागांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१०. राज्य सार्वजनिक उपक्रम/ महामंडळ/ मंडळ/ कंपनी/ संस्था यांचे व्यवस्थापकीय संचालक/ मुख्य कार्यकारी अधिकारी
११. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनी मर्या., मुंबई
१२. सर्व सह सचिव/ उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. सामान्य प्रशासन विभाग (२८-अ), मंत्रालय, मुंबई
१४. निवडनस्ती (साउ).